

پیش‌گفتار

دیران گرامی، دانشآموزان عزیز:

این کتاب شامل یازده بخش است که در هر بخش یکی از کتاب‌های درسی پایه هشتم مورد بررسی قرار گرفته است. ویژگی‌های این بخش‌ها به شرح زیر است:

پاسخ کاملاً تشریحی به «فعالیت»‌ها، «کار در کلاس»‌ها، «تمرین»‌ها و... کتاب درسی
ارائه نکات کاربردی در حل مسائل و تمرینات ریاضی

پوشش کامل مطالب کتاب درسی در قالب پرسش و پاسخ‌های تألیفی
پاسخ کاملاً تشریحی به «فعالیت»‌ها، «گفت و گو کنید»‌ها، «آزمایش کنید»‌ها و... کتاب درسی علوم تجربی

معنی واژه‌های سطر به سطر کتاب درسی
ارائه لغات مهم املایی در هر درس فارسی و نگارش

ترجمه و راهنمای تلفظ متن کتاب‌های درسی (Student book – Workbook)
پاسخ کاملاً تشریحی به تمرین‌های کتاب Workbook انگلیسی

ترجمه تمام متن‌ها و تمرین‌های کتاب درسی
پاسخ کاملاً تشریحی به تمرین‌های کتاب درسی عربی

پوشش کامل مطالب کتاب درسی در قالب پرسش و پاسخ‌های تألیفی
پاسخ «فعالیت»‌ها و «کاربرگه»‌های کتاب درسی مطالعات اجتماعی

پوشش کامل مطالب هر درس در قالب پرسش و پاسخ‌های تألیفی
پاسخ به «خدوت را امتحان کن»‌ها، «فعالیت کلاسی»‌ها و... کتاب درسی پیام‌های آسمان

پاسخ به تمرین‌های کتاب درسی آموزش قرآن

پاسخ به تمرین‌های کتاب درسی کار و فناوری

پوشش مطالب مهم هر درس در قالب پرسش و پاسخ‌های تألیفی
پاسخ به تمرین‌های کتاب درسی تفکر و پژوهش

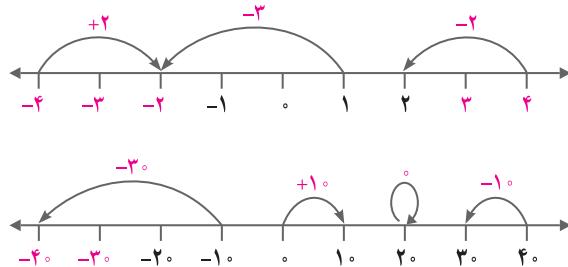
از کلیه‌ی عزیزانی که این کتاب را انتخاب نموده‌اند تقاضا داریم انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق صندوق پستی ۱۳۱۴۵-۳۷۷ یا تلفن ۰۶۴۲-۲۱ با ما در میان بگذارند. از تمامی دیران و کارشناسان محترمی که با راهنمایی‌های خود ما را در تألیف این کتاب یاری کردند، سپاس‌گزاریم.
گروه مؤلفان

صفحه ۲ و ۳ کتاب درسی

با انجام دادن تمرین‌های زیر، آنچه را در سال گذشته درباره عددهای صحیح یادگرفته‌اید، مرور کنید.
۱ برای هر حرکت روی محور، یک عدد بنویسید.

دقت داشته باشید که عدد مربوط به هر حرکت، همان تعداد واحدهای طی شده روی محور می‌باشد. اگر حرکت در جهت مثبت محور انجام شده باشد، علامت (+) و اگر حرکت در جهت منفی محور انجام شده باشد، علامت (-) خواهد بود.
۲ جدول زیر را مانند نمونه کامل کنید.

عدد صحیح	۶	-۴	-(-۷)	۰	۸	-۵	۳
قرینه آن	-۶	+۴	-۷	۰	-۸	۵	-۳

توجه داشته باشید که برای نوشتن قرینه هر عدد، کافی است یک علامت (-) پشت آن عدد قرار دهیم.

۳ حاصل عبارت‌های زیر را به دست آورید.

$$-16 + 12 = -4$$

$$8 - 12 = -4$$

$$-3 + 9 = +6$$

$$-4 - 8 = -12$$

$$-3 \times 7 = -21$$

$$-8 \div (-4) = +2$$

$$-12 \div 2 = -6$$

$$-4 \times (-3) = +12$$

دقت داشته باشید که در جمع و تفریق اعداد صحیح، اگر عددها هم علامت بودند، یکی از علامتها را می‌نویسیم و بدون در نظر گرفتن علامتها، اعداد را با هم جمع می‌کنیم. همچنین اگر عددها هم علامت نبودند، علامت عدد بزرگ‌تر را می‌نویسیم و بدون در نظر گرفتن علامتها، عدد کوچک‌تر را از عدد بزرگ‌تر کم می‌کنیم.

توجه کنید که در ضرب و تقسیم اعداد صحیح، ابتدا باید علامت حاصل ضرب یا حاصل تقسیم را تعیین کنیم، سپس عددها را بدون در نظر گرفتن علامتها، در هم ضرب و یا بر هم تقسیم کنیم. برای تعیین علامت، به جدول‌های رویه‌رو و توجه کنید.

\times	+	-
+	+	-
-	-	+

\div	+	-
+	+	-
-	-	+

۴ حاصل عبارت‌ها را با توجه به ترتیب انجام عملیات به دست آورید.

$$-8 - \frac{3 \times 5}{15} = -8 - 15 = -(8 + 15) = -23$$

$$-\frac{16 \div 2 \times 3 - 4}{22} = -\frac{8 \times 3 - 4}{22} = -24 - 4 = -(24 + 4) = -28$$

$$1 - 2 \times (1 - (\underbrace{8 - 9}_{-1})) = 1 - 2 \times (1 - (-1)) = 1 - 2 \times (1 + 1) = 1 - 2 \times 2 = 1 - 4 = -(4 - 1) = -3$$

$$-\frac{4 \div 4 - 4 \times 3}{12} = -1 - \frac{4 \times 3}{12} = -1 - 12 = -(1 + 12) = -13$$

برای انجام عملیات ریاضی، به ترتیب زیر عمل می‌کنیم:

۱- محاسبه عبارت داخل پرانتز؛ اگر چند پرانتز تودرتو داشته باشیم، محاسبه را از داخلی‌ترین پرانتز شروع می‌کنیم.

۲- توان و جذر

۳- ضرب و تقسیم؛ اگر چند ضرب و تقسیم داشته باشیم، محاسبه را از عملیات سمت چپ شروع می‌کنیم.

۴- جمع و تفریق

۵ عبارت $-29 - 43 + 37 - 43$ را چهار دانش‌آموز محاسبه کرده‌اند. راه حل‌های را توضیح دهید.

راه حل علی :

$$-43 + 37 - 29 = -43 - 29 + 37 = -72 + 37 = -35$$

توضیح: علی با توجه به خاصیت جابه‌جایی جمع، ابتدا اعداد هم‌علامت را کنار هم قرار داده و حاصل جمع اعداد هم‌علامت را به‌طور جداگانه به دست آورده است. در نهایت، حاصل جمع جواب‌های به دست آمده را که هم‌علامت نیستند، محاسبه کرده است.

$$-43 + 37 - 29 = -43 + 8 = -35$$

راه حل مجتبی :

توضیح: مجتبی از راست به چپ شروع کرده و حاصل هر عملیات را که به آن رسیده، به دست آورده است.

$$-43 + 37 - 29 = -6 - 29 = -35$$

راه حل مرتضی :

توضیح: مرتضی از چپ به راست شروع کرده و حاصل هر عملیات را که به آن رسیده، به دست آورده است.

راه حل مصطفی :

توضیح: مصطفی از روش جدول ارزش مکانی استفاده کرده است. او ابتدا همه اعداد را با توجه به علامت آنها در جدول ارزش مکانی قرار داده است به‌طوری که یکان‌ها زیر هم و دهگان‌ها نیز زیر هم قرار بگیرند؛ سپس حاصل جمع و تفریق یکان‌ها و دهگان را به صورت جداگانه به دست آورده و در نهایت، حاصل یکان‌ها با حاصل دهگان‌ها را با هم جمع کرده و جواب را نوشته است.

شما کدام راه حل را می‌پسندید؟ به نظر من راه حل علی بهتر است.

چرا؟ چون ابتدا اعداد هم‌علامت را دسته‌بندی کرده و سپس مرحله به مرحله محاسبه کرده است و با انجام آن، کمتر دچار اشتباه محاسباتی می‌شویم.

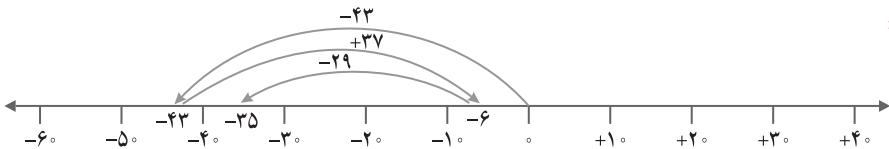
د	ی
- ۴	۳
+ ۳	۷
- ۲	۹
- ۲	۹

$$\begin{array}{r} -40 & -3 \\ +30 & +7 \\ \hline -20 & -9 \\ -30 & -5 \\ \hline -35 \end{array}$$

روش اول:

آیا راه حل دیگری برای پیدا کردن حاصل این عبارت سراغ دارد؟

روش دوم: اگر هر \bigcirc نشان‌دهنده $(+)$ و هر \bigcirc نشان‌دهنده $(-)$ باشد، می‌توانیم با رسم دایره‌های سفید و سیاه و این موضوع که هر

\bigcirc بیانگر صفر است، حاصل جمع و تفریق‌ها را به دست آوریم.

دقّت داشته باشید که در به دست آوردن حاصل جمع و تفریق به کمک رسم محور یا شکل‌های فراردادی، ابتدا باید تفریق‌ها را به جمع تبدیل کنیم.

صفحه ۳ و ۴ کتاب درسی

۱

حاصل عبارت‌های زیر را با روش مورد نظر خود به دست آورید.

$$\underline{-(-17)} + \underline{+14} - \underline{-13} - \underline{-19} = +17 + 14 - 13 - 19 = 17 + 14 - (13 + 19) = 31 - 32 = -(32 - 31) = -1$$

$$\underline{-(-7)} - \underline{+2} + \underline{(-9)} = +7 - 2 - 9 = 7 - (\underline{2 + 9}) = 7 - 11 = -(11 - 7) = -4$$

$$\underline{-18} - \underline{(-4)} - \underline{(-19)} = -18 + 4 + 19 = -18 + 23 = +(23 - 18) = +5$$

$$-24 - 97 + 100 - 23 = 100 - 24 - 97 - 23 = 100 - (24 + 97 + 23) = 100 - 144 = -(144 - 100) = -44$$

حاصل عبارت $-2 - 7 - 2 + 3 + 10$ را به دو روش حساب کرده‌ایم. کدام درست و کدام نادرست است؟ توضیح دهید.

$$10 + 3 - 7 - 2 = 13 - 5 = 8 \quad \text{نادرست}$$

$$\underline{-7 - 2} = -5 \quad \text{زیرا حاصل } -7 - 2 \text{ به اشتباه، به صورت مقابله محاسبه شده است:}$$

$$10 + 3 - 7 - 2 = 13 - 9 = 4 \quad \text{درست}$$

$$10 + 3 - 7 - 2 = (\underline{10 + 3}) - (\underline{7 + 2}) = 13 - 9 = 4$$

قبل از انجام دادن محاسبات در عبارت‌های داده شده خوب دقّت، با دستبندی مناسب، راه ساده‌ای پیدا کنید. راه حل خود را با راه حل‌های دوستانتان مقایسه کنید و آنگاه با مانشین حساب، درستی پاسخ‌های خود را بررسی کنید.

$$-40 + 35 + 80 - 17 - 40 = (\underline{80 - 40 - 40}) + (35 - 17) = +18$$

$$-32 - 21 + 12 + \underline{3 \times 7} = -32 - 21 + 12 + 21 = -32 + 12 = -(32 - 12) = -20$$

صفر

صفر

دقّت داشته باشید که در جمع و تفریق اعداد، اگر اعداد قرینه وجود داشته باشند، به دلیل اینکه حاصل جمع آن‌ها برای صفر می‌شود، می‌توان آنها را از محاسبات حذف کرد.

۴ یکی از ریاضی دانان بزرگ در کودکی جمع عده‌های از ۱ تا ۱۰۰ با روشی ابتکاری محاسبه کرد.

$$\begin{array}{c} 1+2+3+\cdots+98+99+100=5050 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 101 \quad 101 \end{array}$$

$$\frac{100}{2}=50$$

چند جفت عدد با هم جمع شده‌اند؟ جفت ۱۰۱ است.

$$\text{حاصل جمع هر جفت عدد چند است؟ } 101$$

$$\text{حاصل عبارت چند می‌شود؟ } 5050 = 50 \times 101$$

برای به دست آوردن حاصل جمع اعدادی که از کوچک به بزرگ (یا از بزرگ به کوچک) نوشته شده‌اند و اختلاف هر دو عدد متوازی

از آنها برابر با مقداری ثابت و تعداد اعداد زوج است، مراحل زیر را طی می‌کنیم:

۱- تعداد جفت‌ها را به دست می‌آوریم (تعداد عده‌ها را بر ۲ تقسیم می‌کنیم).

۲- حاصل جمع هر جفت را به دست می‌آوریم (عدد اول را با عدد آخر جمع می‌کنیم).

۳- تعداد جفت‌ها را در حاصل جمع هر جفت ضرب می‌کنیم.

ریاضی

فصل ۱

۵ حاصل عبارت‌های زیر را به دست آورید. روش کار را توضیح دهید.

$$\begin{array}{c} +2 \quad +2 \quad +2 \\ -2+4-6+8-10+12 = 3 \times (+2) = +6 = 6 \end{array}$$

اعداد را به صورت جفت جفت طوری دسته‌بندی می‌کنیم که حاصل جمع هر دسته، مقداری ثابت (در اینجا برابر ۲ + است) شود. سپس

تعداد جفت‌ها را در حاصل جمع هر دسته ضرب می‌کنیم.

$$\begin{array}{c} 9 \quad 8 \quad 7 \quad -10 \quad -11 \\ 9 \times 8 \times 7 \times \dots \times (-10) \times (-11) = 9 \times 8 \times 7 \times \dots \times (-10) \times (-11) = . \end{array}$$

ابتدا حاصل هر پرانتز را به دست می‌آوریم، سپس اعداد به دست آمده را در هم ضرب می‌کنیم. می‌بینیم که اعداد صحیح از ۹ شروع شده

و در یکدیگر ضرب می‌شوند تا به ۱۱ - برسند. چون در میان اعداد صحیح از ۹ تا ۱۱ - صفر نیز وجود دارد، حاصل ضرب کل عبارت

برابر با صفر خواهد شد.

۶ ابتدا در مربع‌های خالی علامت‌های «+» یا «-» بگذارید؛ سپس، عبارت داده شده را محاسبه کنید و همه عده‌های صحیح ممکن

$$-3 \boxed{} (+7) \boxed{} 2$$

را که به دست می‌آیند از کوچک به بزرگ مرتب کنید.

تمام حالت‌ها را به صورت زیر می‌نویسیم :

$$-3 \boxed{+} (+7) \boxed{+} 2 = -3 + 7 + 2 = -3 + 9 = +6$$

$$-3 \boxed{+} (+7) \boxed{-} 2 = -3 + 7 - 2 = -5 + 7 = +2$$

$$-3 \boxed{-} (+7) \boxed{+} 2 = -3 - 7 + 2 = -10 + 2 = -8$$

$$-3 \boxed{-} (+7) \boxed{-} 2 = -3 - 7 - 2 = -12$$

$$-12 < -8 < +2 < +6$$

حالا، حاصل عبارت‌ها را از کوچک به بزرگ می‌نویسیم :

صفحه ۴ کتاب درسی

در جاهای خالی علامت «+» یا «-» را طوری قرار دهید که حاصل عبارت زیر، بزرگ‌ترین مقدار ممکن شود.

$$-5 \boxed{ } \quad -6 \boxed{ } \quad +3 \boxed{ } \quad -9 \boxed{ }$$

در زیر، چهار پاسخ به این مسئله داده شده که فقط یکی از آنها درست است. آن را مشخص کنید و دلیل نادرست بودن پاسخ‌های دیگر را هم توضیح دهید.

$$-5 \boxed{+} \quad -6 \boxed{+} \quad +3 \boxed{-} \quad -9 \boxed{-} = -5 - 6 + 3 - 9 = -11 - 6 = -17$$

پاسخ اول:

$$-5 \boxed{+} \quad -6 \boxed{-} \quad +3 \boxed{+} \quad -9 \boxed{-} = -5 - 6 - 3 - 9 = -23$$

پاسخ دوم:

$$-5 \boxed{-} \quad -6 \boxed{+} \quad +3 \boxed{-} \quad -9 \boxed{-} = -5 + 6 + 3 + 9 = 1 + 12 = 13$$

پاسخ سوم:

$$-5 \boxed{+} \quad -6 \boxed{+} \quad +3 \boxed{-} \quad -9 \boxed{-} = -5 - 6 + 3 + 9 = -11 + 12 = 1$$

پاسخ چهارم:

پاسخ سوم درست است. برای توضیح نادرستی سه پاسخ دیگر، به این نکته توجه کنید که برای بدست آوردن بزرگ‌ترین مقدار برای حاصل عبارت، باید با قرار دادن علامت‌های مناسب، پس از ساده کردن، علامت بین هر دو عدد، مثبت باشد.

پاسخ اول نادرست است، زیرا علامت بین (-5) و 6 و همچنین 3 و 9 ، منفی بهدست می‌آید:

$$-5 + \underbrace{(-6)}_{-} + \underbrace{(+3)}_{-} + \underbrace{(-9)}_{-} = -5 - 6 + 3 - 9$$

پاسخ دوم نیز نادرست است، زیرا علامت بین همه اعداد، منفی است:

$$-5 + \underbrace{(-6)}_{-} - \underbrace{(+3)}_{-} + \underbrace{(-9)}_{-} = -5 - 6 - 3 - 9$$

پاسخ چهارم هم نادرست است، زیرا علامت بین (-5) و 6 ، منفی بهدست می‌آید:

$$-5 + \underbrace{(-6)}_{-} + \underbrace{(+3)}_{+} - \underbrace{(-9)}_{+} = -5 - 6 + 3 + 9$$

توجه داشته باشید که در پاسخ سوم، علامت بین همه عدددها، مثبت بهدست آمد.

صفحه ۵ کتاب درسی

۱ عدددهای خواسته شده را بنویسید.

الف) عدددهای صحیح بین 3 و -5 را بنویسید.

اعداد صحیح بین 3 و -5 ، اعدادی هستند که از -5 -بزرگ‌تر و از 3 کوچک‌تر می‌باشند و عبارت‌انداز:

$$-4, -3, -2, -1, 0, 1, 2$$

$$-5, -6, -7, \dots$$

ب) عدددهای صحیح کوچک‌تر از -4 - را بنویسید.

$$-2, -1, 0, 1, 2, \dots$$

ج) عدددهای صحیح بزرگ‌تر از -3 - را بنویسید.

۲ مانند نمونه، جدول را کامل کنید.

دقّت داشته باشید هر عددی که صحیح نباشد، طبیعی نیز نیست و اگر عددی طبیعی باشد، صحیح نیز می‌باشد.

عدد	+۳	۰	۵³	$\sqrt{4}$	$\frac{۳}{۱}$	-(-۲)	$-\frac{۲}{۳}$	$۰/۷$
طبیعی	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✗
صحیح	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗

ریاضی

فصل ۱

۳ حاصل عبارت‌های زیر را بدست آورید.

$$\underbrace{-8+6}_{-2} \underbrace{-12+14}_{+2} \underbrace{-20+22}_{+2} = \underbrace{-2+2}_{\text{صفر}} + 2 = ۰ + ۲ = ۲$$

$$\underbrace{-8+7}_{\substack{\downarrow \\ \text{صفر}}} \underbrace{-6+8}_{\substack{\downarrow \\ \text{صفر}}} \underbrace{-7+6}_{\substack{\downarrow \\ \text{صفر}}} = ۰ + ۰ + ۰ = ۰$$

$$\underbrace{12-22+32-42}_{\substack{\downarrow \\ +10}} \underbrace{-4+9-16}_{\substack{\downarrow \\ -20}} = ۱۰ - ۲۰ = -(۲۰ - ۱۰) = -۱۰$$

$$3 - (2 - (\underbrace{1-7}_{-6}) - 1) = 3 - (2 - (-6)) - 1 = 3 - (\underbrace{2+6-1}_{+5}) = 3 - 7 = -(7-3) = -4$$

$$3 - 4 \times \underbrace{5}_{2} = 3 - 20 = -(20 - 3) = -17$$

$$-8 - \underbrace{4 \div 2}_{2} = -8 - 2 = -(8 + 2) = -10$$

۴ هر یک از عبارت‌های زیر چه عددی را نشان می‌دهد؟

بزرگ‌ترین عدد صحیح منفی: -۱

کوچک‌ترین عدد طبیعی: ۱

کوچک‌ترین عدد زوج طبیعی: ۲

بزرگ‌ترین عدد فرد طبیعی دورقمی: ۱۱

اعداد صحیح مثبت، همان اعداد طبیعی‌اند.

۵ جدول زیر را کامل کنید؛ طوری که حاصل جمع عددهای هر ردیف با مجموع عددهای هر ستون و هر قطر مساوی باشد.

$$-8 + (-2) + 4 = -6 \quad \text{و} \quad x + (-2) + (-6) = -6 \Rightarrow x = 2$$

$$-8 + x + y = -6 \xrightarrow{x=2} -8 + 2 + y = -6 \Rightarrow y = 0$$

$$y + z + 4 = -6 \xrightarrow{y=0} 0 + z + 4 = -6 \Rightarrow z = -10$$

$$y + (-2) + v = -6 \xrightarrow{y=0} 0 + (-2) + v = -6 \Rightarrow v = -4$$

$$u + (-2) + z = -6 \xrightarrow{z=-10} u + (-2) + (-10) = -6 \Rightarrow u = 6$$

-8	u	v
x	-2	-6
y	z	4

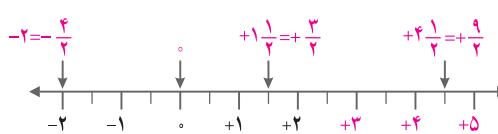
فصل ۱ • عددهای صحیح و گویا

صفحه ۶ و ۷ کتاب درسی

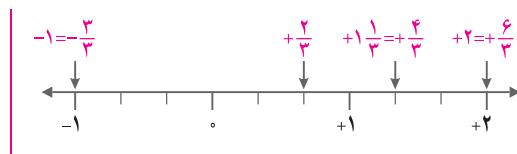

ریاضی

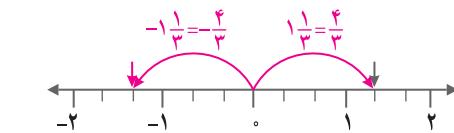
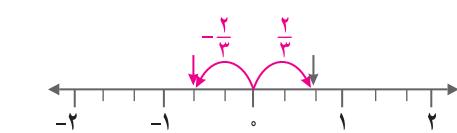
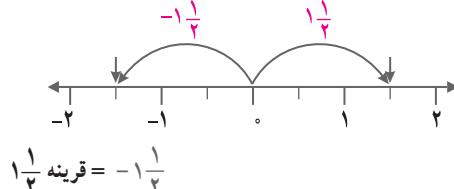
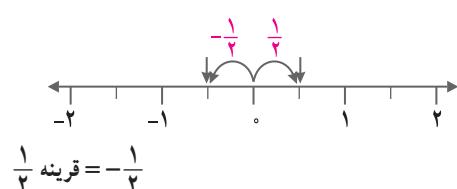
فصل ۱

۱ نقطه‌هایی که روی محور مشخص شده‌اند، چه عددهایی را نشان می‌دهند؟

۲ قرینه‌های عدد را روی محور پیدا، و تساوی‌های را مانند نمونه، کامل کنید.

۳ به این ترتیب، می‌توانید قرینه همه کسرهایی را که با آنها آشنا شده‌اید بنویسید:

$$\text{صفر} = \text{قرینه صفر} \quad \frac{2}{5} = \text{قرینه } -\frac{1}{5} \quad 1\frac{9}{10} = \text{قرینه } -\frac{9}{10} \quad 0 = \text{قرینه } 0$$

۱- همان‌طور که می‌توان قرینه اعداد صحیح را روی محور نمایش داد، قرینه هر عدد کسری (یا عدد مخلوط) را نیز می‌توان روی

محور نمایش داد.

۲- برای نمایش قرینه یک کسر (یا عدد مخلوط)، کافی است یک علامت (-) پشت آن کسر (یا عدد مخلوط) قرار دهیم. مانند:

$$\frac{4}{3} \xrightarrow{\text{قرینه}} -\frac{4}{3} \xrightarrow{\text{قرینه}} 1\frac{1}{5} \xrightarrow{\text{قرینه}} -1\frac{1}{5} \xrightarrow{\text{قرینه}} \frac{3}{8} \xrightarrow{\text{قرینه}} -\frac{3}{8}$$

۴ کسرهای را به عدد مخلوط و عدد مخلوط را به کسر تبدیل کنید.

$$+3\frac{1}{4} = +\frac{13}{4}$$

$$-\frac{7}{5} = -1\frac{2}{5}$$

$$+\frac{14}{3} = +4\frac{2}{3}$$

$$-2\frac{1}{3} = -\frac{7}{3}$$

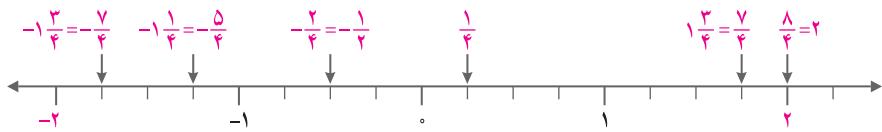

برای تبدیل کسرهای به عدد مخلوط یا تبدیل اعداد مخلوط به کسر، بدون در نظر گرفتن علامت، مانند آنچه در سال گذشته آموختیم،

عمل می‌کنیم و در پایان، علامت را اضافه می‌کنیم.

۵ نقطه‌هایی که روی محور مشخص شده‌اند، چه عددهایی را نمایش می‌دهند؟ از این عددها، کدام صحیح و کدام غیرصحیح‌اند؟

$$\text{عددهای غیرصحیح: } -\frac{3}{4}, -\frac{1}{4}, -\frac{5}{4}, -\frac{1}{2}, \frac{1}{4}$$

$$\frac{7}{4}, \frac{8}{4} = 2$$

عددهای صحیح:

نکته

اگر صورت یک کسر بر مخرج آن بخش‌بازیر باشد، آن کسر به عنوان یک عدد صحیح در نظر گرفته می‌شود.

۶ (الف) نقطه‌های مشخص شده روی محورها چه کسرهایی را نشان می‌دهند؟ آیا این سه کسر با هم مساوی‌اند؟ نتیجه را به صورت

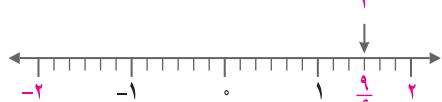
تساوی کسرها بنویسید.

ریاضی

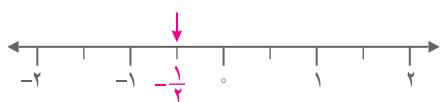
فصل ۱

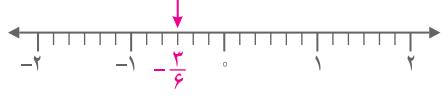
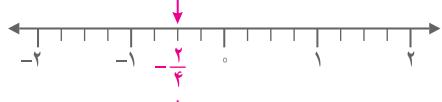
$$\frac{3}{2} = \frac{6}{4} = \frac{9}{6}$$

ب) تساوی کسرهای زیر را روی محور نمایش دهید.

$$-\frac{1}{2} = -\frac{2}{4} = -\frac{3}{6}$$

برای نوشتن کسرهای مساوی با یک کسر، بدون توجه به علامت آن، صورت و مخرج آن را در عددهای طبیعی ضرب یا بر عددهای

طبیعی تقسیم می‌کنیم؛ اگر علامت کسر اولیه منفی باشد، برای تمام کسرهای مساوی با آن نیز علامت منفی می‌گذاریم.

سچه

$$-\frac{3}{7} = -\frac{12}{x} \Rightarrow \frac{3}{7} = \frac{12}{x} \Rightarrow x = \frac{7 \times 12}{12} = 7 \times 4 = 28$$

مقدار x را بدست آورید.

$$-\frac{4}{6} = -\frac{x}{15} \Rightarrow \frac{4}{6} = \frac{x}{15} \Rightarrow x = \frac{4 \times 15}{6} = 10$$

توجه

اگر قرینهٔ دو کسر با هم برابر باشند، آنگاه خود آن دو کسر نیز با هم برابر خواهند بود.

صفحة ۷ کتاب درسی

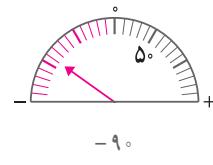
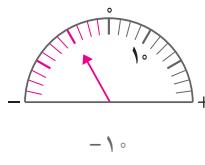
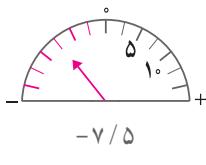
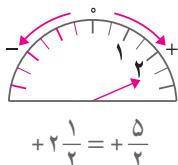
۱ کسرهای زیر را تا حد امکان ساده کنید.

$$-\frac{18}{6} = -\frac{18}{1} = -18$$

$$+\frac{66}{42} = +\frac{11}{7} = \frac{11}{7}$$

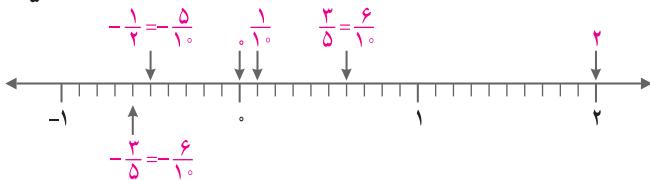
$$-\frac{9}{126} = -\frac{1}{14} = -\frac{1}{14}$$

۲ عقربه چه عددی را نشان می‌دهد؟ بنویسید.

۳ به کمک محور، عددهای زیر را از کوچک به بزرگ و از چپ به راست مرتب کنید.

$$\frac{3}{5}, \frac{1}{10}, 0, 2, -\frac{1}{2}, -\frac{3}{5}$$

$$-\frac{3}{5}, -\frac{1}{2}, 0, \frac{1}{10}, \frac{3}{5}, 2$$

با توجه به محور رسم شده، داریم:

۴ در جای خالی علامت مناسب < یا > یا = بگذارید.

$$\frac{12}{20} = \frac{3}{5} \quad > \quad 0/25 = \frac{25}{100} = \frac{5}{20}$$

$$-\frac{5}{25} = -\frac{1}{5} \quad > \quad -\frac{11}{5} = -\frac{77}{25}$$

$$-\frac{1}{2} = -\frac{3}{6} \quad = \quad -0/5 = -\frac{1}{2}$$

برای مقایسه دو عدد کسری با علامت منفی، کافی است بدون در نظر گرفتن علامت‌ها، آنها را مقایسه کنیم و پس از مشخص شدن علامت، آن را برعکس کنیم. یعنی علامت < را به > و علامت > را به < تبدیل کنیم. مانند:

$$\frac{3}{5} > \frac{2}{5} \Rightarrow -\frac{3}{5} < -\frac{2}{5}$$

۵ هر یک از عددهای در جدول زیر در جای خود قرار دهید و جدول را کامل کنید.

$$\frac{17}{7}, \frac{1}{15}, -\frac{1}{5}, -\frac{12}{5}, -\frac{25}{15}, +\frac{5}{7}, 2\frac{7}{10}, -3\frac{1}{17}, -7\frac{2}{10}$$

کوچک‌تر از -۳ $x < -3$	بین -۳ و -۲ $-3 < x < -2$	بین -۲ و -۱ $-2 < x < -1$	بین -۱ و ۰ $-1 < x < 0$	بین ۰ و ۱ $0 < x < 1$	بین ۱ و ۲ $1 < x < 2$	بزرگ‌تر از ۲ $x > 2$
$-\frac{7}{10}, -\frac{25}{6}, -\frac{3}{5}, -\frac{1}{17}$		$-\frac{1}{5}$		$\frac{1}{15}$		$\frac{17}{7}, 2\frac{7}{10}, \frac{5}{7}$